

gregatim factam, non semper civitas damnum sentit; sed quandoque illius utilitas potius, e. g. si ea ad sustentationem civium non sufficiat, discessum suadet, sicuti id tot coloniæ a variis Gentibus ex ista causa alio deducere testantur.

21 Et certe si singulis commodi sui causa pro arbitrio discedere licet, cur non idem liceat pluribus, si expeditat ipsis, sedem fortunarum suarum simul & eodem tempore alio transferre, modo alia causa mutationem non prohibeat, de quo cap. IV. conf. Pufendorff d. Jur. Nat. & Gent. l. 8. c. 11. §. 4. & in diss Acad. d. Oblig.

22 erg. patriam §. 37. Unde etiam nec Leges Romanæ, nec Leges Imperii nostri superius allegatae distinguunt, inter discessum unius & discessum plurium, ita ut nostrum non sit distinguere, ubi lex non distinguit.

23 Quemadmodum autem, ut domicilium aliquo in loco constituamus, spe alicujus se nobis offerentis commodi, saepius allicimur; ita etiam ad mutationem ejusdem illius intuitu non raro comovemur, dum vel alterius loci commodior situs, vel commodior mercaturam exercendi occasio, vel religionis exercitium liberius, vel aliæ ejus-

24 modi rationes nos ad id invitant. Verum an illa, quæ propter religionem fit, mutatio, liberæ civium voluntati relieta sit, an vero à superiori injungi possit, olim & ante Pacis Osnabrugensis conclusionem non satis certum fuit, ac multam disputandi præbuit materiam, Scriptoribus Catholicis necessitatem hujus mutationis statuentibus, vid. Aut. Autonomiæ p. 1. c. 8. & p. 3. c. 27. 29. 32. Evangelicis e contrario libertatem illius defendantibus. vid. Dres alleg. apud Dn. de Jena de Rat. Stat. diss. 22. concl.

25 i. lit. D. Certe cum summæ potestati incumbat religio-